

FEDERAȚIA ROMÂNĂ TURISM – ALPINISM
COMISIA CENTRALĂ DE SPEOLOGIE SPORTIVĂ

BULETIN INFORMATIV

4

CONSILIUL NATIONAL PENTRU EDUCATIE FIZICA SI SPORT
FEDERATIA ROMANA DE TURISM-ALPINISM
COMISIA CENTRALA DE SPEOLOGIE SPORTIVA

B U L E T I N I N F O R M A T I V
Nr.4

1980

PEŞTERA de la IZVORUL VIDREI (Munţii CODRULUI)

George Ponta

Cercul de speologie "Focul Viu" Bucureşti

Peştera de la Izvorul Vidrei a fost descoperită de Neculai Terteleac de la cercul de speologie "Focul Viu" al B.T.T. Bucureşti în anul 1977, în urma decoimatării izvorului Vidrei, muncă care a dus la descoperirea unei peşteri de peste 300 m lungime în nordul Munţilor Codru Moma.

LOCALIZAREA:

Peştera se află amplasată în versantul stîng al văii Izbului la cîteva sute de metri în amonte de carieră, la + 1 m alt. relativă. Valea Izbulului este affluentul principal al văii Finişului cu un debit de 100 l/s ce apare dintr-un izvor carstic la 600 m în amonte de izvorul Vidrei.

Valea Finişului colectează apele din nordul munţilor Codru, fiind affluentul cu cel mai mare bazin hidrografic din cursul mijlociu al Crişului Negru (confluenţa la 2 km aval de Beiuş).

GEOLOGIE:

Peştera este cantonată în calcare alb roşiatice - triasic mediu superior - ce face parte dintr-o structură monoclinală cu direcţia nord-sud (sud-est), ce urmează direcţia crestei principale a Munţilor Codru. (fig. 1.)

Triasicul inferior (Werfenianul) este constituit din cuarțite, conglomerate, gresii cuartitice, roci în general dure cu aspect masiv. În continuitate de sedimentare urmează calcare, care se dezvoltă începînd din Anisian și pînă în Norian inclusiv. Aceste bancuri de calcare sunt puternic tectonizate putîndu-se deosebi dolomite negre, calcare albe, dolomite albe și calcare albe masive. Începutul Rhetianului este marcat de schimbarea de facies urmînd o secvenţă dură formată din gresii violacee, sisturi violacee cu intercalaţii de calcare negre.

Dezvoltarea acestor calcară pe direcția nord-sud, având o grosime numai de cîteva sute de metri, din punct de vedere morfologic îl putem încadra în tipul de baze calcareoase.

O caracteristică deosebită o constituie totuși faptul că în unele sectoare apar numeroase doline de mari dimensiuni, caracteristice elementelor de morfologie exocarstică a platourilor carstice.

Contactul dintre Werfenianul grezos și Triasicul mediu calcaros este marcat de numeroase ponoare, care pot da naștere la noi descoperiri. Pierderea difuză din talvegul pîriului Susti alimentează pîriul subteran, care a dat naștere la această peșteră.

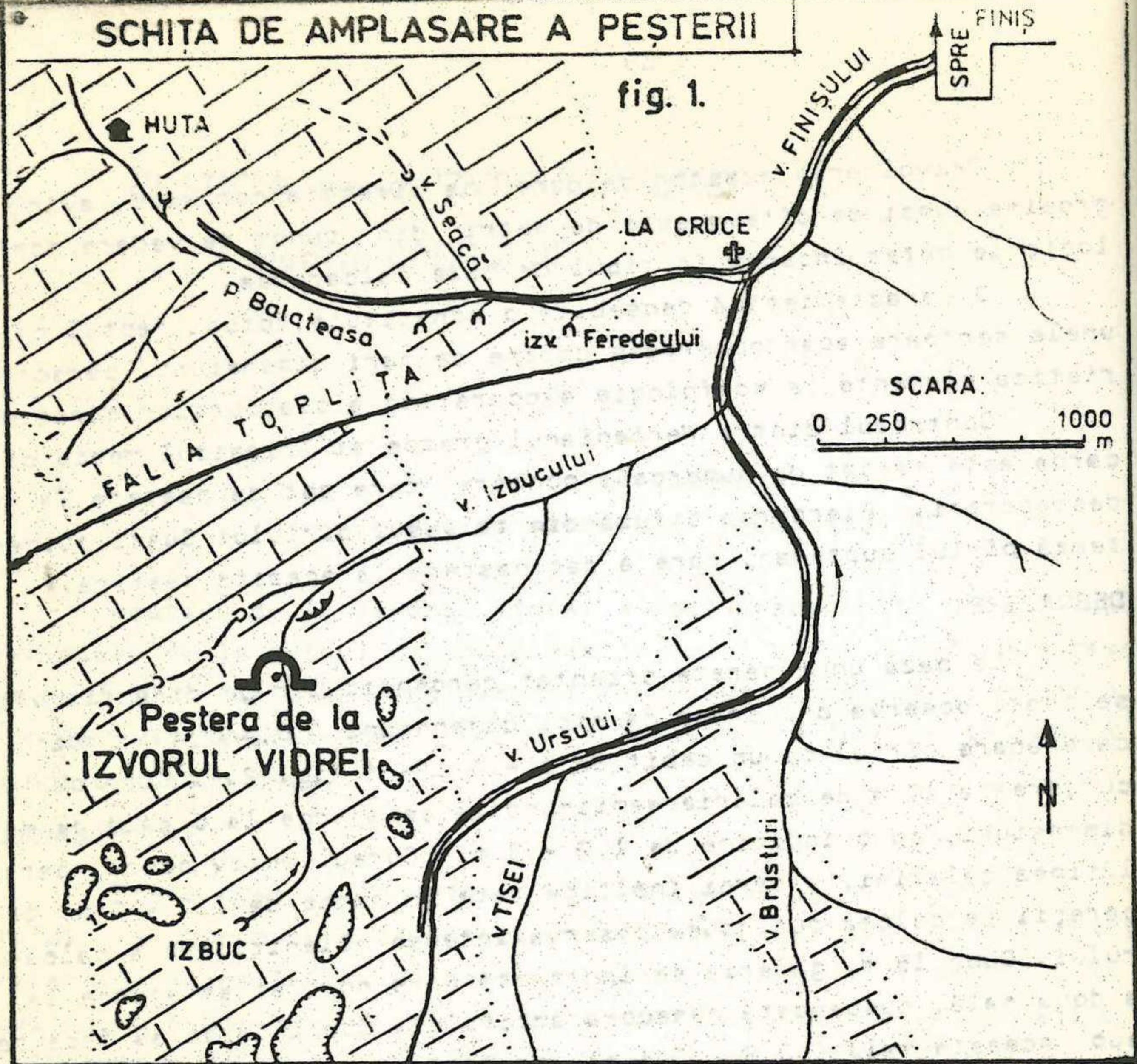
DESCRIERE:

La baza unui perete orientat perpendicular pe direcția văii se poate observa o intrare de mici dimensiuni ($0,4/0,4\text{ m}$) din care apără pîriul cu un debit de $3 - 5\text{ l/s}$ (fig. 2.). După pîrindereea a 10 m de galerie semiinundată se ajunge la o sală de mici dimensiuni, cu o înălțime de $1,7 - 2\text{ m}$. Cursul activ ocupă toată lățimea galeriei, a cărei înălțime este în medie de $1,7 - 2\text{ m}$; în peretei de calcar putinduse se observă intensă milenitizare a calcarului. După 15 m , galeria se întinde spre nord și se ajunge la a doua sală, suspendată deasupra activului. Continuarea se face pe sub această sală ($0,8 / 0,4\text{ m}$) printr-o "gaură de șoarece" pînă se ajunge la o sală de dimensiuni mai mari. Se poate observa un nivel superior, dar calcarul fiind foarte friabil, este destul de dificil de explorat. Această sală este punctul în care calcarul apără cel mai intens tectonizat din toată peștera. După traversarea acestei săli, galeria se continuă având dimensiuni constante cuprinse între $1,5 - 1,8\text{ m}$, pînă la o nouă strangulare, care a reprezentat minime „amenajări” pentru traversare, și deoarece printr-o scufundare aeroane totală. Dincolo de ea se află sala terminală, care este un haos de blocuri de calcare și domuri de argilă, fiind de apă strângându-se printre aceste umpluturi. În extremitatea vestică se ajunge la un nou sifon, de data aceasta închis comolet, putindu-se observa continuarea galeriei inundată pe o distanță de cîțiva metri, dar de mici dimensiuni impenetrabil chiar cu un costum de scafandru.

În momentul descoperirii acestei peșteri se soara străpungerea masivului de calcar pe o fractură paralelă cu cea a văii Izbucului, în soeranta de a ajunge în amonte de resurgenta văii

SCHITA DE AMPLASARE A PEŞTERII

fig. 1.

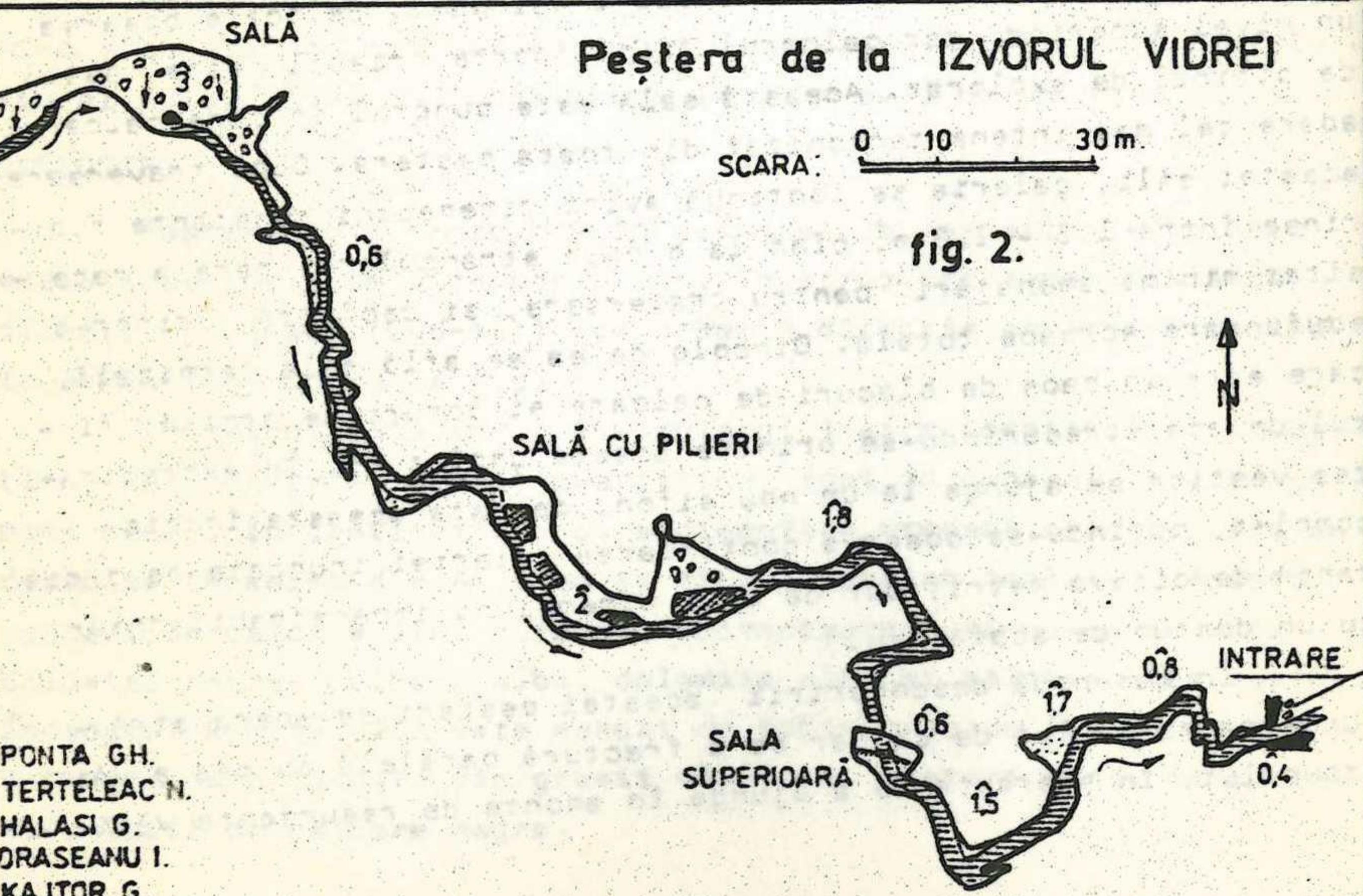

Peștera de la IZVORUL VIDREI

SCARA: 0 10 30 m.

fig. 2.

cart. PONTA GH.
TERTELEAC N.
HALASI G.
ORASEANU I.
KAJTOR G.

Izbucului, pentru a intercepta acest curs subteran principal. Dar după topografierea cavității și marcarea cu fluorescenă a văii Suști s-a putut demonstra că peștera drenează apele văii sus amintite, fiind dezvoltat pe un sistem de fracturi perpendiculare pe direcția văii Izbucului.

Lungimea totală a peșterii este de 352 m, denivelarea de + 5 m a activului și totală fiind de + 10 m.

Dintre formele subterane menționăm prezența septelor de eroziune, iar dintre speleotheme stalactitele fistulare.

Bibliografie

- I.Orășeanu, Nicolle Orășeanu- Studii hidrogeologice pentru ape potabile și industriale în carstul Munților Codru-Moma, zona Borz-Moneasa, jud. Arad și Bihor.-1977.